

Klika

Památky je slovo odvinuté od slova paměť. Slovo, které samo o sobě představuje místo, kam se ukládají vzpomínky. Paměť nemají pouze lidé a živé organismy, ale i domy, místa a předměty, národy a státy. Musíme si uvědomit, že každého paměť se skládá z jiných vzpomínek a historických událostí, které se do ní vřívají. Památka je potom jeden ze způsobů, jak obsah paměti komunikuje s vnějším světem. Památky ať už fyzické nebo abstraktní proto představují svědectví dob minulých. Představují paměť společnosti, národa, rodiny nebo jednotlivce, jež k nim cítí racionálně nepopsatelné pouto. Památka pro každého představuje něco jiného a památka někoho se může zdát jako obyčejný předmět nebo věc pro někoho dalšího. Proto je důležité se k památkám chovat s pokorou. Nechávat si jejich příběh vyprávět a vysvětlovat, abychom byli schopni si uvědomit jejich důležitost právě pro daného člověka.

Pokud mluvíme o památkách architektonických měli bychom nad nimi přemýšlet jako o záznamu vzpomínek několika lidských generací, které se roky zapisovaly do daného objektu, který reagoval na potřeby jeho uživatelů. Často o sobě jednotlivé generace vůbec nevěděly a nemohly porozumět příběhům těch generací před nimi anebo zkrátka nechtěly naslouchat. Je proto důležité zvážít, jak vzniklé vztahy mezi generacemi narovnat anebo jim porozumět.

Před zásahem do památky musíme proto památku podrobit důsledné analýze jak ji samotné, tak i jejího okolí a okolností, které na ni mohly anebo stále mají vliv. Architekt by před zásahem měl zvážít kam jeho činy mohou památku zavést. Mohlo by se stát, že by se její paměť jeho zásahem poškodila tolik jako paměť člověka po zásahu do hlavy. Na druhou stranu architekt se nesmí bát provést i náročná rozhodnutí, která ve výsledku povedou k záchraně památky.

Pokud se architekt rozhodne pro zásah měl by mít na paměti, že jeho kroky budou vést dialog s již existujícím stavem. Záleží na něm, zda to bude dialog kultivovaný a symbiotický plný vzájemného porozumění anebo to bude vášnivá hádka zakončená rvačkou. V každém případě by pozorovatel měl být schopen poznat zásah architekta, když k němu dojde.

Nedílnou součástí památky a jejího působení je její okolí, proto architekt nesmí zapominat, že jeho rozhodnutí spojená s okolím památky mohou její vlastnosti a kvality podtrhnout anebo taky úplně rozvrátit.

Ať už padne rozhodnutí jakékoliv, tak by měl architekt při svém rozhodnutí myslet jak do minulosti tak do budoucnosti, protože jeho rozhodnutí bude muset obstát před generacemi, které přijdou po něm.

Hodiškovský objekt byl poničen zásahy nerepektujícími jeho paměť, proto jsem se v mém přístupu snažil jít proti těmto zásahům. Jeho paměť obnovovat a s pokorou připojovat nové formy. Formy jsou poníženy oproti existující struktuře. Tento princip je vepsán do kliky, jež má ergonomický tvar podle historického odkazu a fyzického výzkumu. Forma tvořící napojení madla kliky na dveře vychází z přístupu „odstakakování“ jednotlivých nových i starých částí formy Hodiškovské rychty.

